

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3073

Vragen van het lid **Ouwehand** (PvdD) aan de staatssecretaris van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie en de minister van Veiligheid en Justitie over *het bericht «Dode apen op Schiphol»* (ingezonden 28 juni 2012).

Antwoord van staatssecretaris **Bleker** (Economische Zaken, Landbouw en Innovatie) (ontvangen 19 juli 2012).

Vraag 1

Bent u op de hoogte van de 13 apen die eind vorige week dood aangetroffen werden op Schiphol?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2, 10 en 12

Wat is de doodsoorzaak van deze apen? Is het correct dat de dieren hoogstwaarschijnlijk zijn overleden aan de gevolgen van externe factoren, zoals transportstress, temperatuurveranderingen, omgevingsverandering? Zo ja, is er proces verbaal opgemaakt tegen de vervoerder in het kader van de veroorzaakte transportstress, temperatuurveranderingen of omgevingsverandering? Zo nee, waarom niet?

Is bij het onderhavige transport op Schiphol gecontroleerd of aan alle voorwaarden voor diertransport en dierenwelzijn is voldaan? Zo ja op welke wijze? Zo nee, waarom niet?

Kunt u de Kamer informeren over de resultaten van het onderzoek dat de NVWA heeft ingesteld zodra deze bekend zijn?

Antwoord 2, 10 en 12

Naar de doodsoorzaak van deze apen wordt een onderzoek ingesteld. In dat onderzoek wordt ook gekeken of aan alle voorwaarden voor diertransport en dierenwelzijn is voldaan. Zodra het onderzoek is afgerond zal ik de kamer informeren over de resultaten.

¹ <http://nos.nl/artikel/388737-dode-afen-op-schiphol.html>

Vraag 3

Op welke grond heeft de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) uitgesloten dat de dieren een infectieziekte hadden, terwijl dieren normaliter een aantal maanden in quarantaine moeten om dit uit te sluiten?²

Antwoord 3

De NVWA heeft op grond van het bijgesloten gezondheidscertificaat, waarin de autoriteiten uit het land van oorsprong verklaren dat de dieren 30 dagen voor de export in quarantaine zijn gehouden en dat ze negatief getest zijn op infectieziekten zoals TBC, Ebola en Apenpokken, uitgesloten dat de dieren aan deze infectieziekten hebben geleden.

Vraag 4

Door wie en met welk doel werden de apen vervoerd? Wie is de ontvanger?

Antwoord 4

De apen werden vervoerd vanuit Frans Guyana naar Thailand. De Thaise autoriteiten hebben verklaard dat de ontvanger een in Thailand geregistreerde dierentuin is.

Vraag 5

Betref het uit het wild gevangen dieren of gefokte dieren en waaruit bleek dit?

Antwoord 5

Bij het transport zat een CITES exportcertificaat waaruit bleek dat het om wildgevangen dieren gaat. Het exporterende land heeft voor deze bijlage B dieren een exportquotum. Deze autoriteiten hebben tevens verklaard dat de dieren minimaal 6 maanden in gevangenschap hebben verbleven.

Vraag 6

Op welke locatie waren de nog levende apen tijdelijk in Nederland opgevangen? Welke medische zorg is de apen geboden toen zij werden opgevangen? Welke hulpverlenende instanties zijn hiervoor ingeschakeld? Is Stichting AAP als expert betrokken? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 6

De nog levende apen zijn tijdelijk opgevangen in één van de officiële dierenhotels op Schiphol, dat een daarvoor geschikte aanhoudingsruimte heeft. Medische zorg is verstrekt door de praktiserend dierenarts van de vervoerder, die ervaring heeft met het verzorgen van primaten. Tevens zijn andere experts geraadpleegd als die van de afdeling bijzondere dieren van de Faculteit der Diergeneeskunde te Utrecht en Artis. Met de Stichting Aap is telefonisch contact geweest.

Vraag 7

Wat is de doodsoorzaak van de drie apen die op Nederlandse bodem zijn overleden? Wanneer en door wie werd geconstateerd dat hun situatie verslechterde en welke specifieke zorg werd hen toen geboden?

Antwoord 7

De drie apen, die op Nederlandse bodem zijn overleden, zijn geëuthanaseerd nadat door de praktiserend dierenarts was geconstateerd dat de dieren ernstig verzwakt waren en medische verzorging niet langer zinvol was.

Vraag 8, 9, en 11

Is het correct dat de overlevende apen op transport gesteld zijn naar Thailand nog voor het onderzoek van de NVWA is afgerond? Zo ja, hoe verklaart u dit? Kunt u aangeven door wie en op welke grond is vastgesteld dat de nog levende apen gezond waren en in staat om verder getransporteerd te worden? Zo nee, waarom niet?

Kunt u aangeven hoeveel van de 23 doorgevoerde apen in goede conditie de plaats van bestemming hebben bereikt? Zo nee, waarom niet?

² <http://www.vwa.nl/actueel/nieuws/nieuwsbericht/2024303>

Antwoord 8, 9 en 11

Dit is correct, de overlevende apen voldeden aan de gestelde gezondheidseisen en aan de CITES voorwaarden. Het transport voldeed ook aan de eisen die de IATA daaraan stelt.

Een praktiserende dierenarts heeft verklaard dat de dieren gezond en fit waren om de reis te vervolgen.

Alle 23 doorgevoerde apen hebben Thailand in goede conditie bereikt.

Vraag 13

Kunt u uiteenzetten hoeveel apen jaarlijks via Schiphol vervoerd worden? Kunt u daarbij specifiek zijn in de beantwoording: welke soort, welk doel, welke aantallen, welk land van herkomst, welk land van bestemming en welk percentage hiervan wild en welk percentage gefokt is? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 13

In 2011 zijn negen keer apen via Schiphol verzonden. In acht gevallen betrof het doorvoertsendingen. Het ging in totaal om 377 apen. De meest voorkomende soorten waren saguinus midas, capuchin monkey of squirrel monkey. Het zijn meestal zendingen vanuit Zuid-Amerika naar Azië. Het zijn altijd zendingen van de ene erkende instelling naar een andere erkende instelling en er moet verklaard worden dat de dieren vanaf hun geboorte of minimaal 6 maanden in gevangenschap zijn gebleven.

De onderhavige zending was de tweede zending die 2012 plaatsvond.

De oorsprong (wildvang of gefokte dieren) is vermeld op het CITES exportcertificaat. De gegevens van die certificaten worden niet geregistreerd in Nederland.

Vraag 14

Kunt u aangeven onder welke condities deze apen vervoerd worden? Kunt u daarbij specifiek zijn in de beantwoording: welke minimale zorg wordt de dieren geboden en welke maatregelen worden getroffen om het welzijn van de dieren te waarborgen?

Antwoord 14

Verordening (EG) nr. 1/2005³ bevat regels voor de bescherming van dieren tijdens het vervoer. Deze verordening is ook van toepassing in dit geval van vervoer door de lucht. Voor wat betreft de eisen aan de containers waarin de dieren vervoerd worden, verwijst de verordening naar de 31e editie van de IATA-Regels voor levende dieren (LAR) van 1 oktober 2004. Hierin worden regels gegeven met betrekking tot de constructie, de afmetingen, de ladingdichtheid en de ventilatie van de vervoerscontainers, het voederen en drenken, en het verzorgen van primaten tijdens het transport. Ook mogen deze dieren niet blootgesteld worden aan tocht en temperatuurswisselingen. De condities waaronder de onderhavige apen vervoerd zijn, zijn onderwerp van het onderzoek.

Vraag 15

Vindt u het acceptabel dat er een aanzienlijk risico is dat apen bij luchttransport kunnen overlijden aan externe factoren, zoals transportstress, temperatuurveranderingen of omgevingsverandering? Zo ja, kunt u dit toelichten? Zo nee, wat bent u bereid hieraan te doen?

Antwoord 15

De internationale bepalingen voor luchttransporten van dieren zijn erop gericht de risico's op overlijden zo klein mogelijk te maken. Tot nu toe is het verantwoordelijk bedrijfsleven meestal in staat gebleken te voldoen aan die eisen. Zolang het onderzoek nog niet is afgerond wil ik voorts niet speculeren over de noodzaak van nadere maatregelen.

³ Verordening (EG) nr. 1/2005 van de Raad van 22 december 2004 inzake de bescherming van dieren tijdens het vervoer en daarmee samenhangende activiteiten en tot wijziging van de Richtlijnen 64/432/EEG en 93/119/EG en van Verordening (EG) nr. 1255/97 (PbEU, 2005 L 3)